

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXLVII. ad annum CCCCI.

Parisiis, 1644

Epistola IV. Damasi Papae I. Ad Evmdem Stephanvm Et Ad Concilia
Africae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15256

Ecclesi. 4.

& his similia, quæ super his constituta sunt: quibus, si illicitum factum est, ut semper vestræ sedi consuetudo fuit, festinanter occurrere, & his viriliter, ut pater pro filiis, certantes, staret, sicut bene a Iesu filio Sirach dictum est: *Vf. que ad mortem certa pro veritate, & semper Dominus Deus tuus pugnabit pro te.* Accipere enim personam impii, non est bonum, ut declines a veritate iudicii. Sin minus illicita sunt hæc, pateat nobis talis omnibus licentia, beatissime pater. Aut si liceat hos, vel aliquos etiam minorum graduum clericos, nisi canonicè tempore legitimo vocatos, aut sine legitimis accusatoribus, aut absque veris & innocentibus testibus, vel nisi manifeste canonicè conuictos, aut sponte confessos, vel a suis sedibus eiectos, aut suis expoliatos rebus, vocare ad Synodum vel damnare: quia legimus, eos non posse canonicè ad Synodum, ante suam diu tenendam & gubernandam, viribus scilicet pleniter resumptis, restitutionem, suisque omnibus sibi legaliter restitutis integerrime * vocari, aut, ut veniant ad Synodum, nisi sponte voluerint, imperari. Deus ergo creator omnium conferuet longævum apostolatam vestrum ad stabilitatem ecclesiarum sanctarum & orthodoxæ fidei, vosque pastorem bonum, qui pro spiritualibus ovibus vestram ponitis animam, atque baculo pastorali lupos rapaces expellitis, omnibusque oppressis auxilium fertis. Quod & istis atque omnibus vos semper facere optamus, sanctissime papa. Subscriptio. Et alia manu: Ora pro nobis carissime pater.

EPISTOLA IV.

DAMASI PAPÆ I.

AD EVMDEM STEPHANVM
ET AD CONCILIA AFRICÆ.

I. De primatu apostolica sedis.	V. De episcopis eiectis, aut rebus expoliatis.
II. De causis episcoporum, & de Synodo congreganda.	VI. De accusatoribus & accusationibus.
III. De accusatoribus & testibus.	VII. De causa persona accusata: & ut alii accusatores, alii iudices, alii sint testes: & de inscriptione.
IV. Quod qui vocatus non est, respondere non debeat, nisi sponte velit.	

- VIII. De induciis. *præsentes habeat, induciasque accipiat: nec extra prouinciam fiat prima discussio.*
 IX. *Ut nullus iudicetur aut damnentur, priusquam accusatores*

Damasus seruus seruorum Dei, atque per gratiam eius episcopus sanctæ catholicæ ecclesiæ urbis Romæ, Stephano archiepiscopo Concilii Mauritanix, & vniuersis episcopis Africanæ prouinciæ.

LECTIS fraternitatis vestræ literis, primo gratias ago, quod tantorum fratrum merui benedictione frui: deinde, quod circa fratres sollicitos vos reperi, & cum eis crucem Domini deferre, qui ait: *Qui vult venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequatur me:* & reliqua ad hunc modum pertinentia. Igitur, quoniam in præsentī opportune gestorum consultatione, apostolicis vestra beatitudo visceribus commota, nos hortata est, tuitionem fratrum apostolica impendere auctoritate, & eorum iniuriis subuenire, dum constet, eadem vos cum Apostolo compassibiliter dicere: *Quis infirmatur, & ego non infirmor? quis scandalizatur, & ego non uror?* sat agentes, ne aliquis de his, qui vobis crediti sunt, a sæuis bestiis laceretur aut capiatur: pro qua re oportet, iuxta vestram prudentem commotionem, magis autem secundum Domini diuinam præceptionem, nos, qui supra domum eius; hoc est, vniuersalem ecclesiam catholicam, episcopale suscepimus ministerium, solícite vigilare, ne de facris eius muneribus, id est, apostolicis viris, apostolorumque successoribus, atque ministris quisquam, nobis dormitantibus, valeat supprimi, atque iniuste, nobisque inconsultis, damnari.

I.

Scitis, fratres carissimi, firmamentum a Deo fixum & immobile, atque titulum lucidissimum suorum sacerdotum, id est, omnium episcoporum, apostolicam sedem esse constitutam, & verticem ecclesiarum. *Tu es enim (sicut diuinum pronuntiat verbum veraciter) Petrus, & super firmamentum tuum ecclesiæ columnæ,* qui episcopi intelliguntur, confirmatæ sunt: *& tibi clauis regni cælorum commissi, atque ligare & soluere potestatem quæ in cælis sunt, & quæ in terris, promulgauit.* Tu profanorum hominum, & mem-

brorum meorum, maximeque discipulorū meorum existis ut princeps & doctor orthodoxæ & immaculatæ fidei, cuius vice hodie, gratia Dei, legatione pro Christo fungimur, & omnes huius sanctæ sedis præfules eius vicē gesserunt, gerunt, & gerent. Ideo omnia, quæ innotuistis, non licere mandarem, nisi vos tam pleniter instructos esse scirem, quod cuncta, super quibus consulitis, illicita esse non dubitetis.

II.

3. quæst. 6.
Discutere
episcopos.

Discutere namque episcopos, & summas ecclesiasticorum negotiorum causas metropolitano, vna cum omnibus suis comprouincialibus, ita ut nemo ex eis desit, & omnes in singulorum concordent negotiis, licet: sed definire eorum atque ecclesiasticarum summas querelas causarum, vel damnare episcopos, absque huius sanctæ sedis auctoritate, minime licet, quam omnes appellare, si necesse fuerit, & eius fulciri auxilio oportet. Nam (ut nostis) Synodum sine eius auctoritate fieri, non est catholicum: nec episcopus, nisi in legitima Synodo, & suo tempore apostolica vocatione congregata, definite damnari potest: neque vlla vnquam Concilia rata leguntur, quæ non sunt fulta apostolica auctoritate.

III.

2. quæst. 7.
Testes absque
vlla.

Accusatores autem episcoporum & testes, super quibus rogastis, absque vlla infamia, aut suspicione, vel manifesta macula, & veræ fidei pleniter instructi esse debent, & tales, quales ad sacerdotium eligere iubet diuina auctoritas: quoniam sacerdotes (ut antiqua tradit auctoritas) criminari non possunt, nec in eos testificari, qui ad eundem non debent nec possunt prouehi honorem.

IV.

2. quæst. 7.
Sacerdotes
vt an.

Vocatio enim ad Synodum (iuxta decreta patrum) canonica eius, qui impetitur, tam sua præsentia, quam & scriptis atque apocrifariis, per spatium fieri debet congruum atque canonicum: quia nisi canonicè vocatus fuerit suo tempore, & canonica ordinatione, licet venerit ad Conuentum, quacumque necessitate, nisi sponte voluerit, nullatenus suis respondebit insidiatoribus: quoniam nec sæculi leges hoc permittunt fieri, quanto magis diuinæ?

V.

5. quæst. 2.
Vocatio ad
Synod.

De eiectis vero, atque suis rebus expoliatis, nihil vo-

bis verius significare queo, quam sancti patres diffinierunt, & nostri prædecessores apostolica auctoritate roborauerunt. Ita enim hæc se habent: episcopos eiectos, atque suis rebus expoliatos, ecclesias proprias primo recipere, & sua eis omnia legaliter reddi, sancti Canones decreuerunt: & postea si quis eos accusare voluerit, æquo periculo facere sanciuerunt, iudices esse decernentes episcoporum, episcopos recte sapientes & iuste volentes, ad tempus diuque illis, resumptis viribus, & suis potestatiue fruendis rebus, amicisque & Dei seruis sapientibus consulentibus viris, in ecclesia conuenientes, vbi testes essent singulorum, qui oppressi esse videntur. Et reliqua, ad hunc ordinem pertinentia: quæ prolixitatem vitantes, hic non inferuimus, quia hæc sufficere credimus. Si quis autem his non est contentus, legat ea, & satiabitur. Scimus enim, homines inermes non posse cum armatis rite pugnare: sic nec illi, qui eiecti vel suis bonis sunt expoliati, cum illis qui in suo stant * gradu, & suis fruuntur amicis atque bonis, litigare rite possunt. Nec sæculi quoque leges hæc sæcularibus fieri permittunt, sed prius eiectos vel oppressos, aut expoliatos cum suis omnibus restitui iubent, & postea suo tempore, sicut lex eorum continet, ad placita venire præcipiunt, nec vlla carceris custodia appellantem arceri permittunt. Docent enim ex parte (sicut nostis) terrena, quæ sunt cælestia.

VI.

Accusatores vero & accusationes, quas sæculi leges non adsciscunt, nullatenus sunt in horum admittendæ causis: quia omne quod irreprehensibile est, catholica defendit ecclesia. Et hoc a maioribus definitum esse, propter prauorum hominū insidias, non dubitatur. Decet enim Domini sacerdotes fratrum causas pie tractare, & venerabiliter intendere, atque eorum iudicia super sacrificia ordinare, nec proterue aut tyrannica dominatione, (vt de quibusdam refertur) sed caritatiue pro Deo & fraterno amore cuncta peragere: *quod sibi quis fieri, secundum Dominicam vocem, non vult, alii inferre non præsumat: & in qua mensura mensi fueritis, remetietur vobis.* Ea vero quæ apostolorum prædicatione & patrum instructione percepimus,

Mm iij

num de pusillis istis, melius est ut suspendatur mola a smaria in collo eius, & demergatur in profundum maris. Et item: *Beatus* Math. 11. Luc. 7. *qui non fuerit scandalizatus in me.* Ille procul dubio scandalizatus est in Deum, qui eius scandalizat episcopum vel sacerdotem. Et multa talia, quæ hic non inferuntur, ne nimis proluxa efficiatur epistola. Monentes quoque instruere debetis memoratos vicinos vestros, ut a talibus se subtrahant, & quæ illicite contra præfixos fratres egerunt, cito corrigant. Et quos nobis inconsultis læserunt, plena satisfactione sanent, & cito sibi eos reconcilient, si noluerint apostolicæ sedis suscipere censuram. Nam si quid fortasse in eos aut contra eos emerferat, nostrum fuerat expectandum examen, ut nostra (ut semper huic fuit sedi concessum priuilegium) aut condemnarentur auctoritate, aut fulcirentur auxilio. Neque enim suo pro libitu nostra debuerant iura peruadere, absque apostolicæ sedis dispositione mandante. A talibus deinceps omnes se abstineant sacerdotes, qui noluerint ab apostolicæ petra (super quam Christus, ut prædictum est, vniuersalem Math. 16. construxit ecclesiam, cui episcoporum summa iudicia atque maiores causæ, sicut paulo superius memoratum est, reseruatae sunt atque solidatae) censura ac sacerdotali honore secludi.

VIII.

Induciæ enim accusatis in criminalibus episcopis sex mensium, vel eo amplius, si necesse fuerit, concedendæ sunt: quoniam & laicis hoc permissum, nullus secularibus imbutus disciplinis ignorat: quanto magis sacerdotibus, qui superiores esse eis non dubitantur? Habetur quoque in decretis sanctorum patrum sancitum, non fore canonicum, quemquam sacerdotum iudicare vel damnare, antequam accusatores, canonicè examinatos, præfentes habeat, locumque defendendi accipiat, id est, inducias ecclesiasticas ad abluenda crimina, &c.

IX.

Nec extra propriam fiat prouinciam primo discussione accusatio, sine apostolica præceptione, cui in omnibus causis debet reuerentia custodiri, quoniam & antiqua docet hoc patrum regula, in quæ & imperialia pariter statuta concinunt. Criminum, inquit, discussio ibi agenda est,

3. quæst. 3.
Induciæ ac-
cusatis in

3. quæst. 9.
Habetur
quoque in
decret.

Ibid. Nec
extra pa-
triam.

vbi crimen admissum est. Nam alibi criminum reus prohibetur audiri. Et alibi in Canonibus præcipitur: Quæcumque negotia in suis locis, vbi orta sunt, finienda sunt, & reliqua talia & his similia, salua tamen in omnibus apostolica auctoritate, vt nihil in his definiatur priusquam ei placere cognoscatur, qua omnes suffultos esse oportet. Et si quid eis graue intolerandumque acciderit, eius semper expectanda censura. Neque enim proterue, aut stimulo suæ cogitationis impulsus, (vt sæpe actum agnouimus) detrahare aut accusare præsumat quemquam sacerdotum, quia iniuria eorum ad Christum pertinet, cuius vice legatione pro populo, Christi sanguine redempto, funguntur. Causas enim eorum, quia Dei causæ sunt, eius esse iudicio scimus referuandas, *qui valet corpus occidere, & animam mittere in gehennam. Qui dicit, Mibi vindictam, & ego retribuam. Apud quem conscientia nuda est, cui non absconduntur occulta.* Instruendi etiam omnes sunt, quoniam per nos illis Christus intonuit, non esse ouiu lupo infidias præuidere, sed pastoris. Monet ergo B. apostolus Paulus, ne de his temere leuiterq; præsumatur iudicium, de quibus nemo potest verius vel melius iudicare, quam Deus. *Tu autem, inquit, quare iudicas fratrem tuum? aut cur spernis eum? Omnes enim stabimus ante tribunal Christi.* Scriptum est enim: *Vino ego, dicit Dominus, quoniam mihi flectetur omne genu, & omnis lingua confitebitur Domino.* Itaque vnusquisque nostrum pro se rationem reddet Deo. In hoc ergo non sibi quisquam temerarios ausus vsurpet, vt præter quod ad concordiam pertinet, aliud agat, vnde vnitas ecclesiæ dissipetur. Non ergo leuiter quisquam assentiat in detractio-
ne vel iudicatione vel damnatione fratrum, maximeque sacerdotum, qui proximiores sunt Deo, & qui proprio ore corpus Christi conficiunt: *quia ob hoc venit ira Dei in filios * dissidentie, qui Christum persequuntur in suis membris.* Nolite, fratres, nolite effici participes eorum, nec communicetis peccatis talium, aut infructuosis verbis illorum. *Magis autem redarguite talium cætus, qui extendere moluntur, quasi arcum, in fratres linguas suas.* Defendite ergo fratres, & omnes monete, vt armentur contra fratrum persecutores. *Confidimus autem de vobis meliora & viciniora saluti, quia neque mors, neque vita, neque angeli, neque principatus, neque virtutes, neque instan-*

Luc. 12.
Deut. 32.
Rom. 12.
Hebr. 10.
Hebr. 4.
Ioan. 14.

Rom. 14.

Isaia 42.

Ephes. 5.

Coloss. 3.

Psal. 63.

Hebr. 5.

Rom. 3.

ria, neque futura, neque fortitudo, neque altitudo, neque profundū,
neq; creatura alia, magistro gentium docente, poterit nos sepa- Hebr. 10.
rare a caritate Domini nostri Iesu Christi, quæ maxime in sacer-
dotibus & reliquis perficitur mēbris eius. Nolite itaq; amit- Iacob. 5.
tere confidentiam vestram, quæ magnam habet remunerationē. Ecce
enim iudex ante ianuā afflitit, coronas hilariter promittēs
his, qui pro eo fratribus auxilium ferunt, & oppressis suc-
currunt, atque in caritate collaborant. Quod si subtraxerit se
quis, non placebit Deo, sed * cadit, *quia non subleuauit cadētem, sed*
emarcuit. Non autem simus subtractionis in oppressionem, sed admi-
niculi in acquisitionem, & supplementū fratrum. Propter quod Ephes. 6.
assumite armaturam Dei, ut possitis resistere omnibus taliter præsu-
mētibus: & induite vos lorica m iustitiæ, calceati pedes in præpara-
tionem euangelii pacis, in omnibus sumentes scutum fidei, in quo pos-
sitis omnia tela nequissimi ignea extinguere. Et galeam salutis assu- Ephes. 3.
mite, & gladium spiritus, quod est uerbum Dei, per omnem orationē 1. Cor. 1.
& obsecrationem radicati & fundati, ut id ipsum dicatis omnes, & Rom. 2.
non sint in uobis schismata, diidentes corpus ecclesiæ bo-
num & integrū in tortuosas nouitates. Monet ergo Apo-
stolus, non amplius nos inuicem temere iudicare. Teme-
re enim iudicat, si quis episcopum absque sedis apostoli-
cæ auctoritate condēnat. Cum ei (ut paulo superius præ-
libatum est) hoc specialiter priuilegium reseruatum sit. Sed Rom. 14.
hoc iudicate magis, inquit, ne ponatis offendiculum fratri uel scan-
dalum. Patenter enim his & aliis innumerabilibus decre-
torum testimoniis, omnibus manifestum est, non debere
episcopum damnari, licet eius perferretur opinio, donec
iudicium de eo nostræ apostolicæ auctoritatis, hoc est,
principis apostolorum Petri, cognoscatur; utpote quo-
niam solus & præ omnibus, creditus est atque percipere
meruit a rege regum Christo Deo clauēs regni cælorum,
ad aperiendum fidelibus & beneuolis hominibus in eum-
dem Dominum nostrum, & claudendum infidelibus &
maleuolis, atque * fir. suo- *suis sacerdotibus, & sanctæ ecclesiæ,*
rum sa- *suo precioso sanguine redemptæ, & impugnantibus siue*
cerdotū, *nocentibus. Quod utique & nos facere postulauit. Non*
quod noui aliquid nunc imperatur, sed illud quod per de-
fidiam aliquorum aut scienter aut negligenter transgredi-
tur, deinceps obseruetur ab omnibus, ut illa semper, quæ
apostolica & patrum traditione cōstituta sunt, sub metu,

Concil. Tom. 3.

N n

irrefragabili auctoritate teneantur. Scriptum namq; est in secunda ad Thessalonicenses epistola, & ad Timotheu, & Apostolo monente: *State, & tenete traditiones vestras, quas didicistis seu per verbum, seu per epistolam.* Item alibi per Prophetam: *Expectant quoq;, sicut B. Isaias intonuit, vt facerent iudicium, fecerunt autem iniquitatem, & non iustitiam, sed clamorẽ, omnes pios conturbantes.* Et hoc scire debeant, quoniam iudiciũ Dei est secundum veritatem in eos qui talia agunt, licet diuitias bonitatis Dei, & sustentationis, & patientiæ contemnant, *ignorantes quoniam benignitas Dei ad pœnitentiam eos adducit: secundum duritiam autem eorum & cor impenitens, thesaurizat sibi iram in die iræ & reuelationis iusti iudicii Dei, qui reddet unicuique secundum opera eius.* Et alibi scriptum est: *Ego sum Dominus Deus vester: Non facietis iniquitatem in iudicio. Non accipies personam* hominis, neque mireris vultum potentis. Ab omni iniquo verbo recedes. Innocentem & iustum non oppugnabis, neq; interficies.* Ille procul dubio facit iniquitatẽ in iudicio, qui ea sibi vindicat, quæ ei vindicare non licet. Ideo, quæ huic sanctæ sedi concessa sunt, nullus vsurpare sine eius cõsultu præsumat, qui non vult honore ecclesiastico indignus,* vt contemptor, iudicari. Itaque oportet negligentes propulsare, sed ita, vt nocentes non roborentur: & bonos improbis aut insidiatoribus fratrum resistere, ne torpore desidie oppressi, taciturnitatis teneantur obnoxii. Itaq; qui potest obuiare, & perturbare peruersos, & non facit, nihil aliud est, quam fauere eorum impietati. Nec enim caret scrupulo societatis occultæ, qui manifesto facinori desinit obuiare. *Sitis autem perfecti & integri in eodem sensu, & in eadem scientia firmati: vt per eam vias vestras dirigentes in eumdem inflexibiliter, omnibus occurratis oppressis, quia vobis creditur Dominus, ad quem accedentes lapidem viuum, ab hominibus quidem reprobatur propter talium impietatem, a Deo autem electum & honorificatum, super quem vos, tamquam lapides viui, ædificamini in domum spirituale, in sacerdotiũ sanctum, offerentes spirituales hostias ipsi in odorem suauitatis.* Gratũ enim admodum est sacrificiũ Domino, oppressis omnibus subuenire: quãto magis illis, de quibus ait: *Qui vos audit, me audit: & qui vos spernit, me spernit, &c.* Libat quidẽ Domino prospera, qui ab afflictis & oppressis pellit aduersa. *Sed & nunc, fratres, commendamus vos Deo & verbo gratiæ eius, qui potest per-*

2. Thess. 2.
1. Tim. 3.

Ibidem 6.
2. Tim. 3.
Isaia 5.

Rom. 2.

Leuit. 19.

Dist. 17.
Huic sedi.

25. q. 3.
Qui potest
obuiare.

1. Cor. 1.

1. Pet. 2.

Luc. 10.

Mat. 20.

ficere, & dare hereditatem in omnibus sanctificatis. Ipse autem Deus pacis & consolationis, det vobis id ipsum sapere in alterutrum, & in ipso semper & in omnibus, ut unanimes, uno ore & uno corde honorificetis eum in concordiam & auxilium fratrum, qui potens Rom. 16. est confirmare omnes, & consolari secundum euangelium eius, & iuxta reuelationem mysterii temporibus æternis taciti, patefacti autem per scripturas sanctas & patrum orthodoxorum doctrinas, secundum præceptum æterni Dei, ad obediendum fidei, in omnibus cognitis nobis, soli sapienti Deo, Domino nostro Iesu Christo, cum quo Patri & Spiritui sancto gloria, honor & imperium & potestas in sæcula sæculorum. Amen. Dominus vos custodiat, dilectissimi fratres, incolumes semper. Data octauo Kalendas Nouembris, Flauio & Stilicone viris clarissimis consulibus.

EPISTOLA V. DAMASI PAPÆ I.

De chorepiscopis, & qui iidem sint, aut si aliquid sint, aut nihil, & de vana superstitione eorum vitanda.

Dominis venerabilibus, fratribus, Prospero Numidiæ primæ sedis episcopo, Leoni, Reparato, Alexandro, Benedicto, Ruso, & omnibus ceteris, ubique in recta, sancta & apostolica fide consistentibus, orthodoxis episcopis, Damasus episcopus.

LICET, fratres carissimi, vobis sunt nota patrum decreta, mirari tamen non possumus vestram solertiam circa instituta maiorum, ut cuncta quæ possunt aliquã recipere dubitationem, ad nos, quasi ad caput, ut semper fuit consuetudo, deferre non desinat, ut inde capiatis responsa, unde * accepistis institutionem & normam recte viuendi. Vnde & vos non immemores Canonum esse recordamur, qui & id ipsum fieri præcipiunt. Non ut vobis sciëntiæ ecclesiasticæ regulæ aliquid desit, sed ut auctoritate sedis apostolicæ fulti, in nullo ab eius deuietis regulis. Igitur de chorepiscopis, de quibus nos consulere voluistis, quale sit eorum ministerium, aut quid eis agere liceat, aut quam auctoritatem habeant, vel si liceat eos fieri, an non, quia audiuius eos iã esse prohibitos; aut quid de his, qui iam ordinati reperiuntur, agendum sit, nil vobis certius

Concil. Tom. 3.

N n ij